

DEČJA USTANOVA "SUNCE"
Gornji Milanovac
30. mart 2009.godine

**PRAVILNIK
O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU**

Gornji Milanovac, 30. mart 2009.godine

Na osnovu člana 3. i 4. Zakona bezbednosti i zdravlja na radu („Sl. glasnik RS“, br. 101/05) i člana 32. Statuta Dečje zstanove „Sunce“ Gornji Milanovac, Upravni odbor Dečje ustanove „Sunce“, na sednici održanoj 30.03.2009. godine, donosi

PRAVILNIK O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuju se prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Dečjoj ustanovi „Sunce“, vezana za sprovođenje i unapređivanje bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 2.

Pravo bezbednost i zdravlje na radu u skladu sa odredbama ovog Pravilnika imaju:

1. zaposleni;
2. učenici i studenti kada se nalaze na profesionalnoj praksi ili praktičnoj nastavi;
3. lica na profesionalnoj rehabilitaciji i
4. lica koja se, radi obavljanja određenih poslova zateknu u radnoj okolini, ako je o njihovom prisustvu upoznat Poslodavac.

Član 3.

Obezbeđivanje bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenih realizuje se primenom preventivnih mera usmerenih na sprečavanje, otklanjanje i samnjenje rizika na radnom mestu i u radnoj okolini sa svim nivoima, kojima se u najvećoj mogućoj meri smanjuju povrede na radu, profesionalna oboljenja i oboljenja u vezi sa radom, odnosno mera koje stvaraju pretpostavku za puno fizičko i socijalno blagostanje zaposlenih.

Član 4.

Za obavljanje određenih poslova, poreduslova utvrđenih Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova, zaposleni na određenim radnim mestima sa određenim stepenom rizika mora ispunjavati i posebne zdravstvene uslove koji su utvrđeni Aktom o proceni rizika na radnom mestu i radnoj okolini.

Član 5.

Zaposleni mlađi od 18 godina života ne može da radi:

- na poslovima na kojima se obavlja naročito težak fizički rad,
- na poslovima koji uključuju izlaganje štetnom toplotnom zračenju ili sredstvima koja su otrovna, kao i rizik po zdravlje zbog hladnoće, toplote, buke ili vibracije,
- noću, osim u slučaju prdviđenom Zakonom o radu kada je Poslodavac obavezan da mu obezbedi nadzor punoletnog lica,
- prekovremeno, niti sa raspodelom radnog vremena.

Član 6.

Zaposlena žena za vreme trudnoće ne može da radi na poslovima koji su po nalazu nadležnog zdravstvenog organa štetni za njeno zdravlje i zdravlje deteta, a naročito na pslovima koji zahtevaju podizanje tereta ili na kojima postoji štetno toplotno zračenje, odnosno izloženost ekstremnim temperaturama.

Član 7.

Zaposlenom invalidu rada, zaposlenom koji je pretrpeo povredu na radu ili profesionalno oboljenje, u zavisnosti od preostale radne sposobnosti, Poslodavac će obezbediti obavljanje drugog odgovarajućeg posla, u skladu sa uslovima iz Pravilnika o organizaciji i isitematizaciji poslova i odredbama Zakona o radu.

II ORGANIZOVANJE POSLOVA BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Član 8.

Poslove bezbednosti i zdravlja na radu kod Poslodavca iz člana 1. ovog Pravilnika može da obavlja lice koje ima položen stručni ispit o praktičnoj osposobljenosti za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu ili pravno lice sa licencom.

Član 9.

Poslodavac je dužan da lice za bezbednost i zdravlje na radu omogući nezavisno i samostalno obavljanje poslova u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu i pristup svim potrebnim podacima u oblasti bezbednosti i zdravlju na radu.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu neposredno je odgovorno Poslodavcu kod koga obavlja te poslove i ne može da trpi štetne posledice ako svoj posao obavlja u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu.

Član 10.

Poslodavac imenuje lice za bezbednost i zdravlje na radu donošenjem posebne odluke, a aneksom ugovora o radu utvrđuje obim poslova u oblasti bezbednosti i zdravlju na radu i obaveštava sve zaposlene kod poslodavca iz člana 1. ovog Pravilnika o imenovanju lica za bezbednost i zdravlje na radu.

Član 11.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu obavlja poslove u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlja na radu, a naročito:

- 1) učestvuje u pripremi akta o proceni rizika;
- 2) vrši kontrolu i daje savete Poslodavcu u planiranju, izboru, korišćenju i održavanju srestava za rad, opasnih materijala i srestava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
- 3) učestvuje u opremanju i uređivanju radnog mesta;
- 4) organizuje preventivna i periodična ispitivanja uslova radne okoline;
- 5) organizuje preventivne i periodične preglede i ispitivanja opreme za rad;
- 6) predlaže mere za poboljšanje uslova rada, naročito na radnim mestima sa povećanim rizikom;
- 7) svakodnevno prati i kontroliše primenu mera za bezbednost i zdravlje zaposlenih na radu;
- 8) prati stanje u vezi sa povredama na radu i profesionalnim oboljenima, kao i bolestima u vezi sa radom, učestvuje u utvrđivanju njihovih uzroka i priprema izveštaje sa predlozima mera za njihovo otklanjanje;
- 9) priprema i sprovodi osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad;
- 10) priprema upustva za bezbedan rad i kontroliše njihovu primenu;
- 11) zabranjuje rad na radnim mestima ili upotrebu srestava za rad, u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život ili zdravlje zaposlenog;
- 12) saraduje i kordinira rad sa službom medicine rada po svim pitanjima u oblasti bezbednosti i zdravlju na radu i
- 13) vodi evidenciju u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 12.

Za obavljane poslova zaštite zdravlja zaposlenih na radu poslodavac angažuje službu medicine rada u skladu sa njenim dužnostima predviđenim članom 41. Zakona o bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 13.

Lični podaci prikupljeni u vezi sa lekarskim pregledima zaposlenog poverljive su prirode i ne mogu se koristiti u svrhu diskriminacije zaposlenih.

Član 14.

Poslodavac je dužan da zaposlenima na radnom mestu sa povećanim rizikom pre početka rada obezbedi predhodni lekarski pregled, kao i periodični pregled u toku rada.

Ako se u postupku periodičnog lekarskog pregleda utvrdi da zaposleni ne ispunjava posebne zdravstvene uslove za obavljanje poslova na radnom mestu sa povećanim rizikom, poslodavac je dužan da ga premesti na druge radno mesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima, u skladu sa Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova i odredbama Zakona o radu.

Neispunjavanje posebnih zdravstvenih uslova za rad na radnom mestu sa povećanim rizikom ne može biti razlog za otkaz ugovora o radu, ali odbijanje obavljanja drugih odgovarajućih poslova iz

predhodnog stava od strane zaposlenog je razlog za otkaz ugovora o radu os strane Poslodavca.

III OBAVEZE I ODGOVORNOSTI POSLODAVCA

Član 15.

Poslodavac je dužan da:

- 1) posebnom odlukom odredi lice za bezbednost i zdravlje na radu;
- 2) zaposlenom obezbedi rad na radnom mestu i u radnoj okolini u kojima su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu;
- 3) obaveštava zaposlene i njihove prestavnike (Odbor za bezbednost i zdravlje na radu) o uvođenju novih tehnologija i sredstava za rad, kao i opasnostima od povreda i oštećenja zdravlja;
- 4) osposobljava zaposlene za bezbedan i zdrav rad;
- 5) obezbedi zaposlenima korišćenje sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
- 6) obezbedi održavanje sredstava za rad i sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu u ispravnom stanju;
- 7) angažuje pravno lice sa licencom radi sprovođenja preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja opreme za rad, kao i preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne okoline; ✓
- 8) obezbedi na osnovu akta o proceni rizika i ocene službe medicine rada, propisane lekarske preglede zaposlenih;
- 9) obezbedi pružanje prve pomoći, kao i da osposobi odgovarajući broj zaposlenih za pružanje prve pomoći;
- 10) zaustavi svaku vrsu rada koji predstavlja neposrednu opasnost za život ili zdravlja zaposlenih;
- 11) donese akt o proceni rizika na radnim mestima i u radnoj okolini.

Član 16.

Poslodavac je dužan da zaposlenima izda na upotrebu sredstva za rad, sredstva i opremu lične zaštite na radu na kojima su primenjene propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu i da obezbedi kontrolu njihove upotrebe u skladu sa namenom.

IV PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIH

Član 17.

Zaposleni imaju pravo na bezbedan i zdrav rad, ali ima i obaveze i odgovornosti vezano za bezbednost i zdravlje na radu, a naročito;

- da se pridržava i primenjuje propisane mere bezbednosti i zdravlja na radu,
- da nameski koristi sredstva i opremu lične zaštite;
- da radi sa punom pažnjom, bez opasnosti po svoj život i zdravlje, kao i život i zdravlje ostalih zaposlenih,
- da pravilno rukuje sredstvima za rad, opasnim materijama i postupā po upustvu proizvođača i upustvu za bezbedan rad,
- da se podvrgne lekarskom pregledu na koji je upućen, naročito ako radi na poslovima sa povećanim rizikom,
- da odmah obavesti neposrednog rukovodioca o kvarovima i drugim nedostacima koji bi mogli ugroziti bezbednost i zdravlje na radu i
- da sarađuju sa licem za bezbednost i zdravlje na radu i Odborom za bezbednost i zdravlje na radu.

Član 18.

Zaposleni ima pravo da odbije da radi u slučaju:

- da mu pretila neposredna opasnost po život ili zdravlje zbog toga što nisu sprovedene propisane mere za bezbednost i zdravlje na radnom mestu na koji je određen, sve dok se te mere ne obezbede,
- ako mu poslodavac nije obezbedio propisani lekarski pregled ili ako se na lekarskom pregledu utvrdi da ne ispunjava propisane zdravstvene uslove, u smislu člana 14. ovog Pravilnika, za rad na mestu sa povećanim rizikom,
- ako u toku osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad nije upoznat sa svim vrstama rizika i

merama za njihovo otklanjanje, u smislu člana 21. Pravilnika i člana 26. stav 2. Zakona, na poslovima ili na radnom mestu na koji ga Poslodavac odredio;

- rada na sredstvima za rad na kojem nisu primenjene propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu,
- ako rad duži od punog radnog vremena, odnosno noćni rad, po mišljenju lica za bezbednost i zdravlje na radu i ocene službe medicine rada, ugrožava život i zdravlje radnika.

Kada zaposleni odbija da radi u slučaju iz predhodnog stava, a Poslodavac smatra da zahtev zaposlenog nije opravdan, Poslodavac će o navedenom odmah obavestiti inspekciju rada.

Ukoliko inspekcija rada potvrdi neopravdanost zahteva zaposlenog, zaposleni je obavezan da Poslodavcu naknadi svu štetu prouzrokovanu neopravdanim odbijanjem posla, a Poslodavac može pokrenuti i postupak otkaza ugovora o radu zaposlenom.

Član 19.

U slučaju da zaposlenom prethodi neposredna opasnost po život i zdravlje, ima pravo da preduzme odgovarajuće mere zaštite u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja mu stoje na raspolaganju, kao i da napusti radno mesto, radni proces, odnosno radnu okolinu.

V OSPOSOBLJAVANJE ZAPOSLENIH ZA BEZBEDAN I ZDRAV RAD

Član 20.

Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad vrši se prilikom zasnivanja radnog odnosa, premeštaja na druge poslove, prilikom uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad, kao i kod promene procesa rada koji zahtevaju promene primenjenih mera za bezbedan i zdrav rad.

Član 21.

Način i postupak osposobljavanja zaposlenih za bezbedan i zdrav rad se vrši tako što se zaposleni upoznaju sa :

- 1) radnom okolinom
- 2) opasnostima, štetnostima i rizicima na radnom mestu u radnoj okolini i na sredstvima za rad,
- 3) merama za sprečavanje, otklanjanje ili smanjenje rizika na radnom mestu i u radnoj okolini;
- 4) pravima, obavezama, odgovornostima i ostalim elementima koji mogu biti od značaja za bezbednost i zaštitu zdravlja zaposlenog;
- 5) sredstvima i opremom za ličnu zaštitu na radu, koji je zaposleni dužan da koristi na radnom mestu, načinom njihove upotrebe i posledicama zbog eventualnog nenamenskog korišćenja;
- 6) praktičnom instrukcijom pri izvođenju tehnološke operacije i organizacijom radnog mesta na relaciji zaposleni - oprema za rad - predmet rada.

Član 22.

Upoznavanje zaposlenih sa uslovima rada, opasnostima, potencijalnim rizicima, štetnostima radnog mesta i zahtevima radnim mesta u pogledu primene preventivnih mera vrši se metodom predavanja i razgovora, u vidu seminara ili na drugi pogodan način bez obzira na broj zaposlenih.

Član 23.

Pripremu i sprovođenje osposobljavanja zaposlenih za bezbedan i zdrav rad vrši lice za bezbednost i zdravlje na radu.

Član 24.

Sekretar je dužan da obavesti lice za bezbednost pre početka rada zaposlenog o promeni u smislu:

- premeštaja zaposlenog sa jednog na drugo radno mesto, sa imenima zaposlenih i nazivima radnih mesta;
- izmene tehnološkog procesa, sa imenima zaposlenih i radnim mestima;
- uvođenja nove opreme za rad i imenima zaposlenih koji će raditi na opremi.

Član 25.

Priprema i sprovođenje osposobljavanja zaposlenih za bezbedan i zdrav rad se vrši u toku radnog vremena.

Član 26.

Kada tehnološki proces rada zahteva dodatno osposobljavanje zaposlenog za bezbedan i zdrav rad, lice za bezbednost i zdravlje na radu upoznaje zaposlenog o obavljanju procesa rada na bezbedan

način putem obaveštavanja, uputstava ili instrukcija u pisanoj formi.

U izuzetnim slučajevima, kada zaposlenima preti neposredna opasnost po život ili zdravlje, zbog hitnosti, obaveštenje, uputstva ili instrukcije mogu se dati u usmenoj formi.

Član 27.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu u zavisnosti od rizika na radnom mestu i u radnoj okolini obaveštava i informiše zaposlene postavljanja oznaka (upozorenja) za bezbednost i zdravlje zaposlenog.

Oznake (upozorenja) moraju kratko i jasno upozoravati radnika na obaveznu ili nedopuštenu radnju ili opasnost koja može nastati.

Član 28.

Po završenom teorijskom i praktičnom osposobljavanju zaposlenog za bezbedan i zdrav rad vrši se provera znanja i veština zaposlenog za samostalan i siguran rad na radnom mestu.

Član 29.

Provera znanja zaposlenog za bezbedan i zdrav rad na radnom mestu vrši se metodom testiranja ili usmeno.

Član 30.

Zaposleni koji prilikom provere znanja ne pokaže zadovoljavajući rezultat ne može raditi poslove za koje je vršeno osposobljavanje, a ponovna provera znanja vrši se u roku od 30 dana od predhodne provere.

Član 31.

Prilikom promene radnog mesta neposredni rukovodilac upoznaje zaposlenog sa opasnostima, štetnostima, rizikom i preventivnim merama na novom radnom mestu, a u slučaju ponovnog raspoređivanja zaposlenog na poslove koje je ranije već obavljao neposredni rukovodilac (šef, poslovođa) je obavezan da zaposlenog usmeno podseti na dokumenta sistema kvaliteta (uputstva na radnom mestu, upozorenja) koja se odnose na to radno mesto.

Član 32.

O izvršenom osposobljavanju zaposlenih za bezbedan i zdrav rad lice za bezbednost i zdravlje na radu vodi evidenciju.

VI RADNA MESTA SA POVEĆANIM RIZIKOM

Član 33.

Ako i pored potpuno ili delimično primenjenih mera u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlja na radu postoje okolnosti koje mogu da ugroze bezbednost i zdravlje na radu zaposlenog, takvo radno mesto se proglašava radnim mestom sa povećanim rizikom

Radna mesta sa povećanim rizikom utvrđuju se Aktom o proceni rizika.

U zavisnosti od prisutnih opasnosti, štetnosti i stepena rizika na radnim mestima aktom će se utvrditi i lična zaštitna sredstva i oprema koju zaposleni treba da koriste na radnim mestima.

VII PREVENTIVNE MERE

Član 34.

Preventivne mere se obezbeđuju polazeći od sledećih načela:

- 1) izbegavanje rizika;
- 2) procena rizika koji se ne mogu izbeći na radnom mestu;
- 3) otklanjanje rizika na njihovom izvoru primenom savremenih tehničkih rešenja;
- 4) prilagođavanje rada i radnog mesta zaposlenom, naročito u pogledu izbora opreme za rad i metoda rada, kao i izbora tehnološkog postupaka da bi se izbegla monotonija u radu, u cilju smanjenja njihovog uticaja na zdravlje zaposlenog;
- 5) zamena opasnih tehnoloških procesa ili metoda rada bezopasnim ili manje opasnim;
- 6) davanje prednosti kolektivnim nad pojedinačnim merama bezbednosti i zdravlja na radu;
- 7) odgovarajuće osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad i izdavanje uputstava za rad na siguran način.

Član 35.

Preventivne mere u ostvarivanju bezbednosti i zdravlja na radu obezbeđuju se primenom savremenih tehničkih, ergonomskih, zdravstveni, organizacionih, obrazovnih, socijalnih i drugih mera i sredstava za otklanjanje rizika od povređivanja i oštećenja zdravlja zaposlenih ili njihovog svođenja na najmanju moguću meru, u postupku:

- 1) projektovanja, izgradnje, korišćenja i održavanja objekata namenjenih za radne i pomoćne prostorije;
- 2) korišćenja i održavanja tehnoloških procesa rada sa svom pripadajućom opremom za rad, i usklađivanje hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti, mikroklima i osvetljenja na radnim mestima;
- 3) korišćenja i održavanja opreme za rad, konstrukcija i objekata i drugih sredstava koja se koriste u procesu rada, tako da se u toku njihove upotrebe sprečava povređivanje ili oštećenje zdravlja zaposlenih;
- 4) skladištenje, upotreba i uništavanje opasnih materija;
- 5) korišćenje sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu čijom se upotrebom otklanjaju rizici ili opasnosti koji nisu mogli da budu otklonjeni primenom odgovarajućih preventivnih mera;
- 6) osposobljavanja u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu i druge mere.

VIII ODBOR ZA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU

Član 36.

Zaposleni kod poslodavca iz člana 1. ovog Pravilnika mogu izabrati predstavnike za bezbednost i zdravlje na radu koji, zajedno sa predstavnicima Poslodavca, obrazuju Odbor za bezbednost i zdravlje na radu.

Najmanje tri pretstavnika zaposlenih obrazuju Odbor za bezbednost i zdravlje na radu.

Član 37.

Odbor planira svoj rad u cilju sprečavanja povreda na radu, profesionalnih oboljenja i bolesti u vezi sa radom i podstiče stalno unapređenje bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 38.

- 1) da daje predloge po svim pitanjima koja se odnose na bezbednost i zdravlje na radu;
- 2) da zahteva preduzimanje odgovarajućih mera za otklanjanje ili smanjenje rizika koji mogu da ugroze bezbednost i zdravlje zaposlenih;
- 3) da predlaže mere vezano za planiranje i unapređivanje uslova rada;
- 4) da razmatra primedbe zaposlenih u vezi sa primenom mera bezbednosti i zdravlja na radu;
- 5) da obaveštava Poslodavca o uočenim neusaglašenostima u vezi bezbednosti i zdravlja na radu i da predlažu preduzimanje odgovarajućih mera;
- 6) da obaveštava zaposlene o svojim aktivnostima.

Član 39.

U cilju unapređenja bezbednosti i zdravlja na radu Poslodavac i Odbor mogu na zajedničkim sastancima razmatrati postojeće i predlagati nove mere za unapređenje uslova rada.

IX EVIDENCIJA, SARADNJA I IZVEŠTAVANJE

Član 40.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu vodi propisane evidencije o:

- zaposlenima osposobljenim za bezbedan i zdrav rad,
- zaposlenima raspoređenim na radna mesta sa povećanim rizikom i lekarskim pregledima zaposlenih raspoređenih na ta radna mesta,
- izvršenim pregledima i ispitivanjima opreme za rad i sredstva i opreme za ličnu zaštitu na radu,
- izvršenim ispitivanjima radne okoline,
- ~~opasnim materijama koje se koriste u toku rada,~~
- povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i bolestima u vezi sa radom,
- prijavama povreda na radu inspekciji rada i MUP-u,
- radnim mestima sa povećanim rizikom.

Član 41.

Poslodavac, za slučaj povrede ili iznadanne bolesti zaposlenog obezbeđuje sredstva za pružanje prve pomoći.

Ormarići za pružanje prve pomoći moraju biti opremljeni odgovarajućim sanitetskim materijalom.

Član 42.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu i Odbor za bezbednost i zdravlje na radu saraduje sa osiguravajućim društvima, organizacijim nadležnom za zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje i učestvuju u donošenju zajedničkim stavova o pitanjima unapređivanja bezbednosti i zdravlja na radu, kao i o razvoju i unapređenju opšte kulture bezbednosti i zdravlja na radu.

X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 43.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana njegovog objavljivanja na oglasnoj tabli Ustanove.

U Gornjem Milanovcu
Dana 30.03.2009. godine

* Predsednik Upravnog odbora
Ivan Marković

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Установа за предшколско
васпитање и образовање деце
Деца установа "СУНЦЕ"
Број 1-06-160
30.03. 2009 год.
ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ